

Název studijního programu:
Název studijního oboru: Veřejné zdravotnictví
Forma studia: kombinovaná
Standardní doba studia: 3 roky

Studijní opora

Legislativa a řízení zdravotnictví

Mgr. Michaela Povolná, E.MA

Rozsah: 8 hodin výuky, 12 hodin konzultací zimní semestr
8 hodin výuky, 12 hodin konzultací letní semestr

Úvod

Rozvrh výuky je koncipován tak, aby se posluchači seznámili se základy legislativy a teorie práva a následně si osvojili základy platného práva z hlediska teoretických a praktických potřeb ochrany a podpory veřejného zdraví.

Cíle studia předmětu

Cílem studia je se seznámení se systémem práva a dělbou práva na právní odvětví. Dále seznámení se základními právními instituty např. škoda, odpovědnost za škodu atd. Dále pak aplikace práva, ke které potřebují základní znalosti, t.j. občanského zákoníku, zákoníku práce, zákona o zdravotních službách, zákona o ochraně veřejného zdraví atd. Studenti si musí rovněž osvojit správní řád, a to z hlediska základního pochopení administrativněprávního řízení, jakož i používání tohoto předpisu při rozhodovací činnosti (např. používání správního uvážení). Nutno rovněž zmínit soudní přezkum správních rozhodnutí skrz soudní řád správní.

Obsah

1. Pojem a systém práva
2. Právní norma
3. Typy právních kultur, prameny práva
4. Hierarchie právních norem
5. Ústava České republiky
6. Listina základních práv a svobod
7. Ústavní model dělby moci
8. Soudnictví v ČR
9. Občanský zákoník

10. Právní způsobilost
11. Obchodní zákoník
12. Obchodní společnosti
13. Trestní zákoník
14. Správní řád
15. Zákoník práce
16. Právní odpovědnost
17. Občanskoprávní odpovědnost
18. Trestněprávní odpovědnost
19. Právní předpisy upravující oblast poskytování zdravotní péče a ochrany veřejného zdraví

1. Pojem a systém práva

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s právně-teoretickými informacemi nutnými k pochopení pojmu práva a systému práva

Klíčová slova

Norma, objektivní a subjektivní právo, „právo jako minimum morálky“

Definice + pojmy k zapamatování

Normativní regulace - systém společenských norem jakožto příkazů, zákazů a dovolení

Morálka - souhrn pravidel chování považovaný v daném místě a čase vlivem tradice a společenských konvencí za zavazující v individuálním svědomí každého člověka

Objektivní právo - soubor pravidel chování vytvořený státem v určité době a ve zvláštní formě

Subjektivní právo - souhrn oprávnění účastníka právního vztahu, možnost chování zaručená objektivním právem

Anotace a základní pojmy

Každé společenství lidí představuje složitý mechanismus, který je nutno regulovat, aby správně fungoval.

- Právo vzniká a vyvíjí se jako důsledek určitých společenských vztahů

je jejich abstraktním vyjádřením
prostředkem ochrany a formování těchto vztahů pomocí hrozby donucení
(sankcí)

v jeho důsledku dochází k zakotvení právní jistoty v těchto vztazích

- Tvorba práva je závislá na státu
 - stát uznává určité druhy chování za právní (zejm. úprava konfliktních situací)
 - právo je prostředkem donucení, ale zároveň klade jeho meze

Příklady

systematizace práva:

Soubor právních norem tvoří právní řád - systematické třídění:

- Mezinárodní – evropské – vnitrostátní právo
- Veřejné – soukromé – právo se smíšenou povahou
- Hmotné a procesní právo

Kontrolní otázky

Proč hovoříme o právu jako o „minimu morálky“?

Jaké vztahy upravuje vnitrostátní právo a čím se liší od práva mezinárodního?

Jmenujte příklady právních předpisů práva veřejného a soukromého

Co si lze představit pod pojmem právní vědomí?

Literatura

Gerloch, A. *Teorie práva*. 6.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013.

Boguzsak, J., Čapek, J., Gerloch, A. *Teorie práva*. 2. vydání. Praha : ASPI, 2004.

2. Právní norma

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s právně-teoretickými informacemi potřebnými k pochopení pojmu právních norem a jejich systematizace

Klíčová slova

Norma, právní norma, pramen práva, kogentnost, dispozitivnost, zásada legální licence

Definice + pojmy k zapamatování

Právní norma - obecně závazné pravidlo chování, které je vyjádřeno zvláštní, státem uznanou formou (pramen práva) a jehož zachování je vynutitelné státní mocí

Kogentní právní norma - norma, u které se není možné vychýlit od její dispozice

Dispozitivní právní norma - norma, u které je možné vychýlit se od její dispozice, adresáti si mohou upravit vlastní pravidla jednání

Zásada legální licence - je dovoleno vše, co není zákonem zakázáno

Anotace a základní pojmy

Právo tvoří soubor právních norem. Každá (perfektní) právní norma má svoji strukturu skládající se z hypotézy (situace), dispozice (chování) a sankce (trest, odpovědnost). V případě, že ve struktuře právní normy chybí sankce, hovoříme o právní normě imperfektní.

Hypotéza - podmiňující skutková část normy, stanoví podmínky, za nichž nastane dispozice

Dispozice - obsahuje vlastní pravidlo chování (příkaz, zákaz, dovolení x oprávnění), nesmí v právní normě chybět, jinak se nejedná o normu

Sankce - stanovuje postih za porušení povinností stanovených v dispozici

Příklady

A. Z hlediska struktury

PN s klasickou strukturou (hypotéza, dispozice, sankce)

PN jiné (blanketní, odkazující, kolizní)

B. Z hlediska míry závaznosti

PN kogentní

PN dispozitivní

C. Z hlediska jazykového vyjádření

PN opravňující, zavazující, příkazující, zakazující

Kontrolní otázky

Jmenujte příklad imperfektní právní normy

Kdy je právní norma platná?

Vyjmenujte alespoň tři typy působnosti právních norem

Literatura

Gerloch, A. *Teorie práva*. 6.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013.

Boguzsak, J., Čapek, J., Gerloch, A. *Teorie práva*. 2. vydání. Praha : ASPI, 2004.

3. Typy právních kultur, prameny práva

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s teoretickými informacemi nutnými pro pochopení rozlišení právních kultur a systému pramenů práva

Klíčová slova

Kontinentální právní kultura, common law, precedent, normativní právní akt

Definice + pojmy k zapamatování

Právní kultura - součástí lidské kultury, jeden z projevů míry vyspělosti lidské civilizace spočívající v úrovni tvorby, interpretace a aplikace práva. Rozlišujeme 3 základní typy právní kultury - kontinentální, angloamerickou (common law), jakož i islámskou.

Pramen práva - státem stanovená nebo uznaná forma, ve které je objektivní právo obsaženo

Normativní právní akt - neboli právní předpis, jeden ze stěžejních pramenů práva, který je výsledkem legislativního procesu. Příznačná je hierarchizace právních předpisů dle právní síly (více kapitola č. 5)

Precedent – právní názor soudu vyjádřený v jeho rozhodnutí se stává závazným pro obdobné případy v budoucnosti, stává se pramenem práva

Anotace a základní pojmy

Kontinentální typ právní kultury - typ právní kultury uplatňující se v Evropě (mimo Velké Británie) a dalších státech světa, které byly koloniemi těchto evropských států, jedná se o systém psaného práva, kdy pramenem práva je zákon a ostatní prameny práva (např. právní obyčej) působí pouze subsidiárně, kontinentální typ PK rovněž vylučuje soudcovskou tvorbu práva

Angloamerický typ právní kultury (common law) - typ právní kultury uplatňující se ve Velké Británii USA, založený na převaze soudních precedentů a právních obyčejů, soudce zde má zvláštní postavení, jelikož právo nejen nalézá (aplikuje právní normy) ale i tvoří, vedle soudcovského práva ovšem existují i další typy pramenů práva

Příklady

- normativní právní akty (rozhodujícím pramenem pro kontinentální typ PK)
- precedenty (příznačné pro common law)
- právní obyčej
- smlouvy normativního charakteru
- obecné právní zásady a jurisprudence

Kontrolní otázky

Jaké jsou hlavní rozdíly mezi kontinentálním a anglosaským typem právní kultury?
Uvedte příklady zemí.

Je precedent pramenem práva v ČR?

Co je to šaríja?

Literatura

Gerloch, A. *Teorie práva*. 6.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013.

Boguzsak, J., Čapek, J., Gerloch, A. *Teorie práva*. 2. vydání. Praha : ASPI, 2004.

Hendrych, D. a kol. *Právníký slovník*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.

Gerloch, A., Maršálek, P. *Zákon v kontinentálním právu*. Praha : Eurolex, 2005.

4. Hierarchie právních norem

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s teoretickými informacemi nutnými k pochopení systému a hierarchie právních norem

Klíčová slova

Primární a sekundární právní normy, aplikační přednost, derogace

Definice + pojmy k zapamatování

Právní síla norem – postavení v hierarchii norem kdy norma nižší právní síly nesmí odporovat normě vyšší právní síly

Derogace – zrušení právního předpisu, právní normu lze zrušit normou stejné nebo vyšší právní síly, důsledkem je zánik platnosti právní normy

Aplikační přednost – princip určující který právní předpis bude v případě konfliktu dvou a více právních předpisů aplikován, o aplikační přednosti hovoříme např. v případě ratifikovaných mezinárodních smluv či práva EU

Anotace a základní pojmy

K pojmu právní norma viz kapitola č. 3

Dle právní síly rozlišujeme následující právní normy: ústavní zákony, mezinárodní smlouvy, zákony a podzákoné předpisy.

V rámci vnitrostátního práva členíme normy na ústavní, zákonné a podzákoné

Jinou klasifikaci představuje členění na:

- právní normy primární (ústavní zákony, zákony)
- právní normy sekundární (nařízení, vyhlášky)

Normami všech stupňů (celým právním řádem) jsou vázány všechny osoby a orgány veřejné správy. Zákonnými normami a normami vyšší právní síly jsou vázány soudy všech typů. Sami mohou rozhodovat o tom, zda podzákoné normy jsou v souladu se zákonnými. Zákonodárce se řídí zákonnými (a vyššími) normami - může je však měnit a rušit. Ústavní normy jsou závazné pro všechny. Pouze jimi a normami stejné právní síly je vázán Ústavní soud.

Příklady

Parlament (zákony, ústavní zákony, zákonná opatření Senátu)
 Vláda (nařízení), ministerstva (vyhlášky)
 Orgány územní samosprávy (vyhlášky a nařízení)

Kontrolní otázky

Uvedte příklad ústavního zákona, zákona, vládního nařízení a ministerské vyhlášky.
 Jaké znáte derogační pravidla?

Literatura

Gerloch, A. *Teorie práva*. 6.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013.
 Boguzsak, J., Čapek, J., Gerloch, A. *Teorie práva*. 2. vydání. Praha : ASPI, 2004.
 Hendrych, D. a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.
 Gerloch, A., Kysela, J. *Tvorba práva v České republice po vstupu do Evropské unie*.
 Praha : ASPI, 2007.

5. Ústava České republiky

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s právně-teoretickými informacemi potřebnými k pochopení smyslu, účelu a systematizace Ústavy ČR

Klíčová slova

Ústavní pořádek, ústavní právo, ústava

Definice + pojmy k zapamatování

Ústavní právo – odvětví práva, které se zabývá Ústavou a vykládá ji

Ústava – soubor právních norem nejvyšší právní síly, Ústava ČR je psaná a polylegální (skládá se z více ústavních zákonů)

Ústavní pořádek - pojem zavedený Ústavou ČR, jedná se o soubor ústavních zákonů, neboli ústava ČR v širším pojetí

Anotace a základní pojmy

Pramenem ústavního práva je Ústava a ústavní pořádek (čl. 112 Ústavy), který se skládá z následujícího:

Ústavy a Listiny základních práv a svobod
jednotlivých ústavních zákonů

Dle Ústavního soudu do ústavního pořádku patří i mezinárodní smlouvy o lidských právech dle čl. 10 Ústavy.

Formálně jsou si všechny ústavní rovny, ovšem z důvodu čl. 112 Ústavy má privilegované postavení Ústava a Listina základních práv a svobod.

Příklady

Principy ideové, politické, organizační, právní...

Principy v preambuli

Svobodný a demokratický právní stát (svrchovanost zákona, princip důstojnosti a svobody)

Neporušitelnost lidských práv a základních svobod

Odpovědnost státu vůči občanům a občanů navzájem

x Ústavní soud ČR: preambule je nezávazná deklarace s morálně politickou povahou

Kontrolní otázky

Co upravuje Ústava ČR? Jak je členěna?

Lze znění Ústavy změnit běžným zákonem?

Vyjmenujte alespoň tři ústavní zákony

Literatura

Pavlíček, V. a kol. *Ústavní právo a státověda*. II. díl. Praha: Leges, 2011.

Gerloch, A., Hřebejk, J. Zoubek, V. *Ústavní systém České republiky*. 5.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013

Wintr, J. *Principy českého ústavního práva*. 2. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013.

Hendrych, D. a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.

Právní předpisy:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

6. Listina základních práv a svobod

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s právně-teoretickými informacemi potřebnými k pochopení smyslu, účelu a systematizace Listiny základních práv a svobod

Klíčová slova

Negativní a pozitivní lidská práva, práva občanská, politická, hospodářská, sociální a kulturní

Definice + pojmy k zapamatování

Negativní lidská práva - práva, při jejichž realizaci se stát nevměšuje do soukromé sféry občanů, hovoříme proto často o „svobodách“, např. svoboda slova, svoboda vyznání apod.

Pozitivní lidská práva - práva, při jejichž realizaci se stát vměšuje do soukromé sféry občanů, např. právo na vzdělání, právo na ochranu zdraví a zdravotní péči, právo na soukromí apod.

Anotace a základní pojmy

Listina základních práv a svobod je katalogem lidských práv, kterým se stát dobrovolně omezil ve výkonu státní moci (a zavázal se tato omezení dodržovat) a který současně ukládá povinnosti občanům

Systematika Listiny základních lidských práva svobod:

- ochrana fyzické existence (život, nedotknutelnost osoby)
- zajištění maximální možné autonomie (princip svobody a soukromí)
- volnost smýšlení (svoboda myšlení, projevu, náboženství + projevy)
- politická práva (volební právo, právo podílet se na věcech veřejných)
- práva menšin (právo na kulturu, mateřský jazyk)
- hospodářská, sociální a kulturní práva (svobodná volna povolání, ochrana zdraví)
- právo na soudní a jinou právní ochranu

Kontrolní otázky

Uveďte alespoň 2 příklady povinností občanů, které Listina zmiňuje
Jmenujte příklady občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních práv

Literatura

Pavliček, V. a kol. *Ústavní právo a státověda*. II. díl. Praha: Leges, 2011.

Gerloch, A., Hřebejk, J. Zoubek, V. *Ústavní systém České republiky*. 5.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013

Fiegl, V. *Listina základních práv a svobod v aplikační praxi ČR*. Praha : C.H.Beck, 2007.

Hendrych, D. a kol. *Právníký slovník*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.

Právní předpisy:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

7. Ústavní model dělby moci

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s ústavněprávními informacemi nutnými k pochopení pojmu a systému ústavního modelu dělby moci na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní.

Klíčová slova

Moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní, suverenita, systém brzd a protivah

Definice + pojmy k zapamatování

Suverenita – neboli svrchovanost, označuje nezávislost státní moci na jakékoli jiné moci, a to jak navenek (v oblasti mezinárodních vztahů), tak i ve vnitřních věcech. Pokud stát jako veřejná moc ovládající státní území a na něm usazené osoby (obyvatelstvo státu), nemá nad sebou nikoho vyššího, je suverénní. Suverenita však není absolutní, protože i takový stát je ve své nezávislosti omezen suverénními právy jiných států, obecným mezinárodním právem a svobodně převzatými mezinárodními závazky.

Státní moc - je druhem veřejné moci, která se vyznačuje schopností vnutit vůli vyjadřující státní (resp. veřejný) zájem jednotlivcům, sociálním skupinám i celé společnosti. V demokratických státech je zdrojem a nositelem této moci lid, tj. souhrn státních občanů, který svoji svrchovanost projevuje zejména ve volbách nebo v referendu. Dle Montesquieovy dělby moci se státní moc dělí na **moc zákonodárnou, výkonnou a soudní**.

Anotace a základní pojmy

Dle čl. 1(1) Ústavy je Česká republika svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana

Svrchovanost: moc, kterou může stát vykonávat bez zásahu jiných

Jednotnost – jednotné území ČR (čl. 11)

Právní stát – princip právní jistoty a sebeomezení

Demokratické hodnoty – princip svrchovanosti lidu a princip dělby moci

Výkonná moc (exekutiva) – orgány exekutivy vykonávají na základě Ústavy a zákonů státní moc, zejm. zákony, a formulovaly politiku státu. Podle Ústavy tvoří exekutivu prezident republiky a vláda jako vrcholný orgán, resp. ministerstva a jiné správní

úřady a orgány státního zastupitelství. Ústavní systém ČR je založen na principu parlamentní republiky, z čehož vyplývá, že moc výkonná, resp. vláda, je odpovědná moci zákonodárné, resp. Poslanecké sněmovně.

Zákonodárná moc (legislativa) – orgánem legislativy je zákonodárný sbor (Parlament ČR, tj. Poslanecká sněmovna a Senát), který má pravomoc vydávat zákony. Zákonodárce není při tvorbě legislativních návrhů jakkoli omezen, může regulovat jakoukoli oblast společenských vztahů. Zákony ovšem nesmí odporovat ústavnímu pořádku a jeho principům, v takovém případě jej nebo jeho část může zrušit Ústavní soud.

Soudní moc – činnost státu vykonávaná jménem republiky nezávislými soudy, které nalézají právo. V ČR ji představují Ústavní soud a soustava obecných soudů (okresní, krajské, vrchní soudy, Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud). Soudy jsou povolány především k tomu, aby zákonem stanovenými metodami a zákonem stanovenými procesními formami poskytovaly ochranu právům. Jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy. Charakteristické rysy soudní moci jsou dány zejm. nezávislostí soudů a soudců, vázaností pouze zákonem a veřejností soudního jednání.

Systém brzd a protivah - zajišťuje rovnováhu jednotlivých mocí a jejich vzájemnou kontrolu, žádná moc ve státě nemůže působit bez kontroly a zpravidla ani bez možnosti vyvozovat odpovědnost za uskutečňování moci

Příklady

- Soudce nelze odvolat, je vázán zákony (x vyhlášky)
- Vládu jmenuje hlava státu, ne parlament
- Ústavní soud může zrušit zákon, který je v rozporu s ústavní pořádkem

Kontrolní otázky

Popište, jak působí systém brzd a protivah na jednotlivé ústavní orgány
Je prezident z výkonu své funkce odpovědný? Existuje nějaký postih prezidenta?

Literatura

Pavlíček, V. a kol. *Ústavní právo a státověda*. II. díl. Praha: Leges, 2011.
Gerloch, A., Hřebejk, J. Zoubek, V. *Ústavní systém České republiky*. 5.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013
Hendrych, D. a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.

Právní předpisy:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

8. Soudnictví v ČR

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s teoretickými informacemi potřebnými k pochopení pojmu soudnictví a soustavy soudů v ČR

Klíčová slova

Soudní moc, soustava soudů, právo na spravedlivý proces

Definice + pojmy k zapamatování

Soudní moc - viz kapitola č. 8

Soudnictví - specifická činnost soudů jako hierarchicky uspořádaných orgánů státu, uskutečňovaná specifickými, zákonem stanovenými metodami a v zákonem stanovených procesních formách. Charakteristické rysy soudů jsou dány zejména jejich nezávislostí, vázaností pouze zákonem, veřejností soudního jednání. Úkolem soudů je zejména rozhodovat o právech, povinnostech a právech chráněných zájmech fyzických a právnických osob a státu (civilní soudnictví), rozhodovat o vině obžalovaného a ukládat zákonem stanovené tresty, popřípadě jiná opatření (trestní soudnictví), přezkoumávat zákonnost rozhodnutí orgánů státní správy, orgánů územní samosprávy, orgánů zájmové samosprávy a dalších právnických osob, pokud jim zákon svěřuje rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (správní soudnictví). Odlišnosti od tzv. obecného soudnictví vykazuje soudnictví ústavní, uskutečňované Ústavním soudem ČR, orgánem ochrany ústavnosti.

Anotace a základní pojmy

Soudní moc vykonávají jménem České republiky nezávislé a nestranné soudy.

Nezávislost a nestrannost soudců má být zajištěna:

hmotným zajištěním, možností účastníků řízení namítnout podjatost soudce
přestupkovou imunitou soudce (X kárné řízení jako způsob postihu)

Soudci jsou jmenováni prezidentem republiky na dobu časově neomezenou; soudcem může být ustaven pouze občan ČR, který má vysokoškolské právnické vzdělání a odbornou justiční zkoušku, je způsobilý k právním úkonům, bezúhonný, jehož zkušenosti a morální vlastnosti dávají záruku, že bude svou funkci řádně zastávat, v den ustanovení do funkce dosáhl 25 let a souhlasí se svým ustanovením a přidělením k určitému soudu. Funkce soudce je neslučitelná s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu České republiky a s jakoukoli funkcí ve veřejné správě. Soudce nesmí zastávat žádnou jinou placenou funkci ani jinou výdělečnou činnost s výjimkami stanovenými zákonem o soudech a soudcích.

Právo na soudní a jinou právní ochranu (Hlava V. Listiny základních práv a svobod)

- Právo předložit spor mezi stranami soudu
- Není to právo na úspěch ve sporu

- Soud musí ochranu poskytnout x odepření spravedlnosti
- Procesní rovnost účastníků

Kontrolní otázky

Jaké právní předpisy (zákony) upravují oblast soudnictví v ČR?

Vyjmenujte 3 příklady práva účastníka soudního řízení na soudní a jinou právní ochranu.

Jaký je účel Ústavního soudu a za jakých podmínek se na něj můžeme obrátit?

Literatura

Pavlíček, V. a kol. *Ústavní právo a státověda*. II. díl. Praha: Leges, 2011.

Winterová, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 6.vydání. Praha : Linde, 2011.

Hlavsa, P. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno : Doplněk, 2005.

Hendrych, D. a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.

Právní předpisy:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu ČR

9. Občanský zákoník

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s teoretickými informacemi nutnými k pochopení účelu a smyslu kodifikace občanského práva, seznámení se s obsahem právního předpisu

Klíčová slova

Právní dualismus, soukromé právo, subsidiarita občanského zákoníku, rodinné právo, závazkové vztahy, vlastnictví

Definice + pojmy k zapamatování

Subsidiarita - neboli podpůrnost. Jde o jednu kategorii z párových výrazů specialita – subsidiarita. V případě, že ze dvou ustanovení, případně právních předpisů jako celku má jeden ve vztahu k druhému povahu předpisu podpůrného, znamená to, že tento subsidiární předpis lze použít jen tehdy, neupravuje-li příslušnou otázku předpis druhý, který v tomto vztahu má povahu předpisu speciálního.

Anotace a základní pojmy

Občanské právo je základním odvětvím soukromého práva. Jedná se o soubor právních norem upravující vzájemnou interakci lidí, zejména v oblastech:

- Majetkové vztahy FO a PO
- Majetkové vztahy mezi FO/PO a státem
- Vztahy vyplývající z práva na ochranu osobnosti
- + autorské právo, rodinné právo

Občanské právo se soustředí na privátní sféru lidského života (otázky rodinného života, otázky vlastnictví, otázky uzavírání smluv), do které by měl stát zasahovat jen ve velmi omezené míře

Integrovaná funkce nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.):

- odstraněna dualita v závazkových vztazích občanského a obchodního práva
- rodinné právo součástí občanského zákoníku
- subsidiarita občanského zákoníku pro občanskoprávní vztahy zachována

Příklady

- Zásada osobní svobody a lidské důstojnosti
- Princip autonomie vůle
- Ochrana slabší strany
- Závaznost slibu a uzavřené smlouvy
- Zásada nikoho nepoškodit
- Zásada prevence
- Ochrana poctivosti a dobré víry
- Zjevné zneužití práv nepožívá právní ochrany
- Zásada respektování nabytých práv

Kontrolní otázky

Jaké jsou hlavní rozdíly mezi právem soukromým a právem veřejným?

Jaké oblasti lidského života upravuje občanský zákoník?

Jmenujte nejvýznamnější zásady, na kterých je založen občanský zákoník

Jmenujte alespoň 3 smluvní typy upravené občanským zákoníkem

Literatura:

Dvořák, J., Švestka, J., Zuklínová, M. *Občanské právo hmotné. Díl 1.* Praha : Wolters Kluwer, 2013.

Eliáš, K. a kol. *Občanské právo pro každého.* Praha : Wolters Kluwer, 2013.

Hendrych, D. a kol. *Právní slovník.* 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.

Právní předpisy:

Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

10. Právní způsobilost

 Časový rozsah 1 hodina

 Cíle

Seznámení se s teoretickými informacemi a platnou právní úpravou, které jsou nutné k pochopení institutů právní osobnosti a svéprávnosti

 Klíčová slova

Právní osobnost, svéprávnost, omezená svéprávnost, zletilost, právní odpovědnost

 Definice + pojmy k zapamatování

Právní osobnost - způsobilost k právům a povinnostem

Svéprávnost - způsobilost k právním úkonům, existence částečné a plné svéprávnosti, plná svéprávnost se nabývá zletilostí, uzavřením manželství či přiznáním zletilosti soudem

Zletilost - nabytí dovršením 18. roku života, člověk se stává plně svéprávným

 Anotace a základní pojmy

Člověk má právní osobnost (subjektivitu) od narození do smrti – na rozdíl od svéprávnosti, kterou nabývá postupně.

Plnou svéprávnost nabývá člověk zletilostí, ovšem existují zákonné výjimky (viz výše).

Omezení svéprávnosti: případy ultima ratio, jen v zájmu dané osoby

- Nelze již zbavit svéprávnosti, pouze omezit a to jen s časovým omezením max. 3 let (opakovaně)

 Příklady

- Předběžné prohlášení
- Preventivní právní jednání s účinky do budoucna
- Nápomoc při rozhodování
- Smluvní vztah s podpůrcem schvaluje soud
- Zastoupení členem domácnosti

V případě duševní poruchy dané osoby a pokud není k dispozici jiný zástupce = než dojde k ustanovení opatrovníka

 Kontrolní otázky

Může si pětileté dítě koupit v obchodě zmrzlinu?

Může si třináctileté dítě koupit dům nebo vzít hypotéku?

Odůvodněte.

Literatura

Dvořák, J., Švestka, J., Zuklínová, M. *Občanské právo hmotné. Díl 1.* Praha : Wolters Kluwer, 2013.

Eliáš, K. a kol. *Občanské právo pro každého.* Praha : Wolters Kluwer, 2013.

Hendrych, D. a kol. *Právní slovník.* 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009.

Právní předpisy:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

11. Zákon o korporacích

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou zákona o obchodních korporacích

Klíčová slova

Obchodní korporace, orgány obchodní korporace,

Definice + pojmy k zapamatování

Právnícké osoby - umělé, právem vytvořené útvary sloužící zájmům lidí, rozdělujeme je na soukromé (a.s., s.r.o. ...) a veřejné (stát, obec, kraj, vysoká škola...), právnícké osoby dále rozdělujeme na korporace, fundace a ústavy

Obchodní korporace – pojem zahrnující všechny formy obchodních společností (spol. s ručením omezeným, akciovou spol., komanditní spol., veřejnou obchodní spol., evropskou spol. a evropské hospodářské zájmové sdružení) i družstev

Anotace a základní pojmy

Zákon o obchodních korporacích je speciálním právním předpisem upravujícím právnícké osoby zvláštního typu – obchodní korporace

Zákon se primárně týká stávajících tuzemských obchodních společností a družstev, jejich evropské varianty jsou upraveny zvláštními právními předpisy.

Mimo obecné úpravy korporací obsažené v občanském zákoníku zákon blíže upravuje mj. vznik, založení, odpovědnost, organizační struktura jednotlivých obchodních korporací.

Příklady

Viz kapitola č. 13.

Kontrolní otázky

Vyjmenujte alespoň tři druhy obchodních korporací upravených v tomto zákoně. Jaký je vztah zákona o obchodních korporacích a občanského zákoníku?

Literatura

Štenglová, Havel. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2013.

Lasák, J. Havel, B. *Kompendium korporačního práva*. Praha : C. H. Beck, 2011.

Právní předpisy

Zákon č. 90/2012 Sb., obchodních korporacích

12. Obchodní korporace

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou jednotlivých obchodních korporací stanovenou v zákoně o obchodních korporacích

Klíčová slova

Obchodní korporace, akciová společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, veřejná obchodní společnost, družstvo

Anotace a základní pojmy

Obchodní korporace jsou upraveny zákonem o obchodních korporacích, jedná se zejména o následující:

Akciová společnost (a.s.) – patří mezi tzv. kapitálové obchodní společnosti. Společníci, resp. akcionáři se na ní podílejí poskytnutým kapitálem, přičemž samotný chod řídí profesionální management. Mezi další znaky a.s. patří nemožnost ručení akcionářů za závazky společnosti či téměř neomezená převoditelnost podílů (resp. akcií).

Společnost s ručením omezeným (s.r.o.) – patří mezi tzv. kapitálové společnosti, pro něž jsou charakteristické znaky jako: účast společníků formou poskytnutého kapitálu, oddělení majetku společníků od majetku společnosti a nízké riziko ručení společníků za závazky společnosti

Veřejná obchodní společnost (v.o.s.) – patří mezi tzv. osobní společnosti, jejíž společníci se účastní na jejím podnikání a majetku a ručí společně a nerozdílně za její dluhy

Komanditní společnost (k.s.) – patří mezi tzv. osobní společnosti mající dva druhy společníků – komanditisty (ručí za dluhy společnosti omezeně, ledaže je jeho jméno v názvu společnosti) a komplementáře (ručí neomezeně za všechny dluhy společnosti)

Družstvo – obchodní korporace, společenství neuzavřeného okruhu osob založené za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, příp. podnikání, na rozdíl od obchodních společností má členy

Kontrolní otázky

U libovolné obchodní korporace stanovte podmínky jejího založení, její orgány, a způsob jednání navenek.

Jaký je nižší možný základní kapitál u s.r.o.?

Jakým způsobem ručí společníci komanditní společnosti?

Literatura

Štenglová, Havel. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2013.

Lasák, J. Havel, B. *Kompendium korporačního práva*. Praha : C. H. Beck, 2011.

Právní předpisy

Zákon č. 90/2012 Sb., obchodních korporacích

13. Trestní zákoník

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou trestního zákoníku, jednotlivými trestnými činy a způsobu ukládání sankcí

Klíčová slova

Veřejné právo, trestní právo, trestný čin (přečin, zločin, zvláště závažný trestný čin), zásada subsidiarity trestní represe

Definice + pojmy k zapamatování

Trestný čin - protiprávní čin, který trestní zákoník označuje za trestný a který vykazuje znaky skutkové podstaty uvedené v takovém zákoně

Anotace a základní pojmy

Trestní zákoník je norma veřejného práva, jedná se o hmotněprávní předpis (procesní předpis představuje trestní řád).

Trestní zákoník je rozdělen na část obecnou a část zvláštní:

- I. Část obecná stanoví

Co je to trestný čin a druhy (přečin, zločin, zvláště závažný zločin)

Druhy účastenství (spolu/pachatel, návodce, organizátor, pomocník)

Vývojové fáze trestného činu (příprava, pokus, dokonaný trestný čin)

Druhy sankcí (trest odnětí svobody, obecně prospěšné práce, domácí vězení, peněžitý trest apod.)

- II. Část zvláštní stanoví jednotlivé skutkové podstaty trestných činů

Funkce trestního práva:

- ochranná (chrání oprávněné zájmy osob)
- preventivní (individuální i generální)
- represivní (individuální potrestání, zabránění další trestné činnosti)
- regulativní (přesné vymezení trestní odpovědnosti)

Příklady

- zásada subsidiarity trestí represe
- presumpce neviny
- zásada zákonnosti (nullum crimen sine lege)
- zásada humanismu a přiměřenosti
- zákaz retroaktivity

Kontrolní otázky

Jmenujte alespoň 5 trestných činů, se kterými se můžeme ve zdravotnictví setkat

Vysvětlete zásadu subsidiarity trestní represe

Literatura

Jelínek, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 3.vydání. Praha : Leges, 2013.

Právní předpisy

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob

14. Správní řád

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou správního řádu, jeho účelem a principy správního řízení

Klíčová slova

Veřejné právo, správní právo, správní řízení, správní orgán

Definice + pojmy k zapamatování

Správní právo - soubor právních norem vztahující se na veřejnou správu, pokud jde o její organizaci a činnost, včetně vztahů vznikajících při jejím výkonu mezi nositeli veřejné správy na straně jedné a FO a PO na straně druhé

Správní orgán - legislativní zkratka, orgán veřejné správy (správním orgánem mohou být i FO či soukromé PO)

Správní řízení - postup správního orgánu vedoucí k vydání rozhodnutí, které zakládá, mění, ruší práva a povinnost osob, příp. závazně prohlašuje, že určitá osoba má nebo nemá určitá práva či povinnosti

Správní delikt - protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, za které ukládá správní orgán trest stanovený normou správního práva

Přestupek - zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je jako přestupek výslovně označen v přestupkovém zákoně nebo jiném zákoně a nejde-li o jiný správní delikt nebo trestný čin

Správní akt - jednostranný správní úkon, který správní orgán řeší v konkrétní věci právní poměry konkrétních osob

Anotace a základní pojmy

Správní řád je procesněprávní norma veřejného práva, zcela kogentního charakteru (tj. nelze se od ní odchýlit)

- upravuje postup správních orgánů (orgán moci výkonné, orgán územně samosprávných celků, jiný orgán, PO, FO, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy – např. lesní stráž, ČLK)
- představuje tzv. subsidiární právní normu
- řízení o registraci poskytovatele, disciplinární řízení, stavební řízení
- Upravuje řízení o žádosti a řízení ex offio (z moci úřední)

Správní řád upravuje průběh správního řízení, mj.:

- zahájení, doručování, dokazování, přerušování řízení, zastavení řízení, ochrana před nečinností, vydání rozhodnutí, nicotnost rozhodnutí, odvolací řízení (odvolací lhůta 15 dní), přezkumné řízení (do 12 měsíců zahájit, do 15 měsíců rozhodnout), obnova řízení

Příklady

- zásada subsidiarity trestí represe
- zásada zákonnosti § 2 – správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy
- zásada služby veřejnosti § 4/1
- ochrana práv nabytých v dobré víře § 2/3
- zásada proporcionality § 2/3
- princip právní jistoty
- zásada rovnosti stran § 7
- zásada materiální pravdy § 3
- zásada poskytování pomoci a poučení § 4/2
- zásada rychlosti a hospodárnosti § 6/1,2
- princip transparentnosti

Kontrolní otázky

Uvedte alespoň 3 principy, kterými se řídí správní řízení
Popište soustavu správního soudnictví

Literatura

Hendrych, D. *Správní právo*. 8. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012.
Sládeček, V. *Obecné správní právo*. 2. vydání. Praha : ASPI, 2009.

Právní předpisy
Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

15. Zákoník práce

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou zákoníku práce, jednotlivými druhy pracovněprávních vtaů

Klíčová slova

Pracovní právo, pracovní poměr, bezpečnost a ochrana při práci (BOZP), pracovněprávní odpovědnost

Definice + pojmy k zapamatování

Pracovní poměr - smluvní vztah mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, jehož předmětem je pracovní činnost, kterou se zaměstnanec zavazuje za mzdu, popř. plat, pro zaměstnavatele vykonávat.

BOZP - soubor právních, technických, organizačních, zdravotních, hygienických a dalších opatření zajišťující ochranu zdraví a života při práci vytvořením kvalitního pracovního prostředí. BOZP se rozumí také vzájemná práva a povinnosti jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů vztahující se k výkonu konkrétní práce na konkrétním pracovišti.

Anotace a základní pojmy

Výkon závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli lze realizovat pouze na základě pracovněprávních vztahů, kterými jsou dle zákoníku práce pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti)

Zákoník práce mj. upravuje

- vznik, změnu a skončení pracovního poměru
- dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr
- pracovní doba a doba odpočinku, dovolená
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- odměňování za práci (mzda, plat), náhrada výdajů v souvislosti s výkonem práce
- překážky v práci na straně zaměstnance a zaměstnavatele ..

Příklady

- principy Listiny základních práv a svobod
 - o zásada práva na práci a svobodnou volbu povolání
 - o zákaz nucené práce
 - o zásada úplatnosti práce
 - o zásada bezpečné a hygienické práce
 - o zásada svobody sdružování (odborní)
- principy zákoníku práce
 - o zásada autonomie vůle/smluvní svobody
 - o zákaz diskriminace
 - o zásada dobrých mravů...

Kontrolní otázky

Vyjmenujte alespoň 3 principy pracovního práva stanovené Listinou základních práv a svobod?

V jaké délce stanoví zákoník práce dovolenou? Jaká je maximální možná délka pracovní doby?

Co je to tzv. „švarcsystém“?

Literatura

Bělina, M. a kol. *Pracovní právo*. 5. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012.

Právní předpisy

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

16. Právní odpovědnost

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení s institutem právní odpovědnosti a jeho jednotlivými druhy

Klíčová slova

Škoda, přestupek, trestný čin, správní delikt, protiprávní jednání, příčinná souvislost

Definice + pojmy k zapamatování

Protiprávní jednání – jednání v rozporu s objektivním právem/ v rozporu se smlouvou

Škoda/škodlivý následek – ohrožení nebo poškození zákonem chráněných hodnot

Příčinná souvislost – při její absenci by určitý jev nenastal nebo by nenastal způsobem, jakým nastal (čas, místo, následek...)

Zavinění – psychický stav škůdce/pachatele k nastalému, rozlišujeme úmysl a nedbalost

Anotace a základní pojmy

Právní odpovědnost představuje nesení důsledků za protiprávní jednání nebo opominutí. Jedná se o sekundární povinnost škůdce při porušení povinnosti primární. Dle jednotlivých právních odvětví rozlišujeme odpovědnost soukromoprávní a veřejnoprávní. Dle způsobu vzniku pak rozlišujeme odpovědnost subjektivní (zavinění) a objektivní (bez ohledu na zavinění).

Druhy právní odpovědnosti

- občanskoprávní (žaloba)
- trestněprávní (trestní oznámení)
- správněprávní
- disciplinární (řízení před orgány komor)
- pracovněprávní

Kontrolní otázky

Vyjmenujte jednotlivé předpoklady odpovědnosti za škodu
Jmenujte úmyslný a nedbalostní trestný čin
Do jaké výše odpovídá zaměstnanec zaměstnavateli za způsobenou škodu?

Literatura

Sovová, O. *Zdravotnická praxe a právo*. Praha : Leges, 2011.

Mach, J. Stolínová, J. *Právní odpovědnost v medicíně*. 2. vydání. Praha : Galén, 2010.

17. Občanskoprávní odpovědnost

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou občanskoprávní odpovědnosti

Klíčová slova

Protiprávní jednání, škoda, příčinná souvislost

Definice + pojmy k zapamatování

Definice viz kapitola č. 16

Anotace a základní pojmy

Obecná odpovědnost za škodu

- Každý má obecnou prevenční povinnost - počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, majetku ...
- Možnost zproštění odpovědnosti vyviněním (x trestní řízení – obžaloba zavinění prokazuje) – žalovaný má důkazní břemeno
- V případě vzniku škody se hradí škoda majetková i nemajetková
- Možná spoluodpovědnost poškozeného
- Možnost uzavřít pro některé případy pojistnou smlouvu

Škoda vzniklá okolnostmi mající původ v povaze věci

- Objektivní odpovědnost – netřeba zavinění
- Léčivé přípravky (i nečekaná alergie na lék), přístroj, nástroj
- Je třeba prokázat příčinnou souvislosti mezi škodou a okolnostmi mající původ v povaze věci
- Většinou souvisí s vadou věci – nerozhodné zda výskyt ojediněle, opakovaně, pravidelně

Právo na ochranu osobnosti

- Právo člověka na ochranu osobnosti, zejména ochranu života a zdraví, občanské cti, lidské důstojnosti, soukromí... (= demonstrativní výčet)

- Právo na zachování mlčenlivosti/lékařského tajemství
- Náprava: upuštění od neoprávněných zásahů, odstranění následků, přiměřené zadostiučinění (morální, peněžní)
 - o Rovněž postmortální ochrana příbuznými

Kontrolní otázky

Jaké jsou předpoklady občanskoprávní odpovědnosti?

Jaký je rozdíl mezi subjektivní a objektivní právní odpovědností?

Literatura

Sovová, O. *Zdravotnická praxe a právo*. Praha : Leges, 2011.

Mach, J. Stolínová, J. *Právní odpovědnost v medicíně*. 2. vydání. Praha : Galén, 2010.

Právní předpisy

Zákon č. 89/2012, občanský zákoník

18. Trestněprávní odpovědnost

Časový rozsah 1 hodina

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou trestní odpovědnosti

Klíčová slova

Trestný čin (přechin, zločin, zvláště závažný trestný čin), zásada subsidiarity trestní represe

Definice + pojmy k zapamatování

Trestný čin - protiprávní čin, který trestní zákoník označuje za trestný a který vykazuje znaky skutkové podstaty uvedené v takovém zákoně

Anotace a základní pojmy

- Zásada subsidiarity trestní represe
Jaké jednání představuje trestný čin a jeho sankci stanoví jen trestní zákoník
Časté odevzdání pachatelů k disciplinárnímu řízení před orgány komor
- Výhoda trestního řízení pro poškozené – adhezní řízení, soudní poplatky, dokazování
- Nutné zavinění (primárně úmysl, ale existují i nedbalostní skutkové podstaty)
- Objektivní odpovědnost vyloučena

Okolnosti vylučující protiprávnost

- Krajní nouze
- Nutná obrana
- Svolení poškozeného
- Přípustné riziko
- Oprávněné použití zbraně

Kontrolní otázky

Jmenujte a vysvětlete jednotlivé okolnosti vylučující protiprávnost

Literatura

Jelínek, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. 3.vydání. Praha : Leges, 2013.
 Jelínek, J. a kol. *Trestní právo procesní*. 3.vydání. Praha : Leges, 2013.

Právní předpisy

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád

19. Právní předpisy upravující oblast poskytování zdravotní péče a ochrany veřejného zdraví

Časový rozsah 2 hodiny

Cíle

Seznámení se s platnou právní úpravou právních předpisů upravujících oblast poskytování zdravotní péče a ochrany veřejného zdraví

Klíčová slova

Zdravotní služby, veřejné zdraví, vztah lékaře a pacienta

Definice + pojmy k zapamatování

Zdravotní služby – poskytování zdravotní péče zdravotnickými pracovníky podle zákona o zdravotních službách a jiných právních předpisů

Specifické zdravotní služby – zdravotní služby poskytované dle zákona o specifických zdravotních službách

Poskytovatel zdravotních služeb – fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění k poskytování zdravotních služeb

Veřejné zdraví - zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin, je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života

Ochrana veřejného zdraví – vytváření a ochrana zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření nakažlivých nemocí/nemocí souvisejících s prací

Anotace a základní pojmy

Zákon o zdravotních službách

- Pojmy, druhy a formy zdravotní péče
Zdravotní služba, poskytovatel
- Podmínky a oprávnění poskytování ZS
- Práva a povinnosti pacienta a dalších osob
- Práva a povinnosti poskytovatele /zdravotnického pracovníka
- Zdravotnická dokumentace
- Nakládání s částmi lidského těla

Zákon o ochraně veřejného zdraví

- I. péče o životní a pracovní podmínky, např.:
Hygienické požadavky na vodu
Požadavky na provoz zdravotnických zařízení
Provozování stravovacích služeb
Hluk, vibrace, neionizující záření
Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- II. Předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění
Očkování, dezinfekce, deratizace...
Postup při zjištění výskytu infekčního onemocnění
Podmínky vyšetřování HIV
- III. Státní správa v oblasti ochrany VZ

Příklady

- Asistovaná reprodukce
- Sterilizace, terapeutická kastrace
- Změna pohlaví, genetické vyšetření
- Psychochirurgické výkony, odběry krve..

Kontrolní otázky

Uvedte příklad práva a povinnosti pacienta a lékaře (poskytovatele zdravotních služeb)

Jmenujte příklad specifické zdravotní služby upravené zákonem o specifických zdravotních službách

Kolik krajských hygienických stanic se v ČR nachází?

Literatura

Sovová, O. *Zdravotnická praxe a právo*. Praha : Leges, 2011.

Šustek, P. Holčapek, T. *Informovaný souhlas*. Praha : Wolters Kluwer, 2007.

Dudová, J. *Právo na ochranu zdraví. Ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí*. Praha : Linde, 2011.

Právní předpisy

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách